

Resume

Natura 2000-område nr. 222 Villestrup Ådal

Områdebeskrivelse

Villestrup Ådal kendetegnes naturmæssigt af de meget fine, klarvandede vandløb på kalkbund: Lundgårds og Stubberub Bække samt Villestrup Å. Vandløbet har sin begyndelse i en række vandrige kilder og modtager bl.a. vand fra landets største bassinkilde St. Blåkilde. Åens omgivelser præges især af store kær- og engarealer, som mange steder er tilgroede med højstauder pga. manglende afgræsning. De tørre omgivelser består af meget kuperede hede- og overdrevsarealer, hvor kalken ofte ligger blottet ved jordoverfladen og vandløbet har arbejdet sig ned i landskabet. Området har trods næringsstoffbelastning og tilgroning stadig en række meget sjældne arter.

Vigtigste naturværdier

Villestrup Ådal er efter danske forhold enestående. Vandløbet har særdeles fin vandkvalitet, kalkbund og et stort fald. Også overdrevene er i særklasse, alle tre typer (sure, kalk- og tørre, sandede overdrev) findes og både kalk- og sure overdrev indeholder en lang række sjældne planter og er blandt de fineste i landet. Her findes bl.a. de meget sjældne orkideer hvid sækspore og bakke-gøgeurt. Her er desuden meget store arealer med rigkær. Enkelte er velbevarede med usædvanligt store bestande af engblommer og arter af gøgeurt. Området har gode bestande af odder og bæk-lampret, og der er i 2006 fundet to bestande af kildevælds-vindelsnegl

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Næsten alle naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være negativt påvirket af næringsstoffbelastning. Flere af de lysåbne naturtyper er truet af tilgroning med bl.a. højstauder og invasive arter, ligesom afvanding er en trussel for naturværdierne flere steder i området, herunder levesteder for vindelssneglene. Spærringer samt uhensigmæssig drift i vandløb er en trussel mod naturtypen vandløb samt de arter der er knyttet til disse som f.eks. lampretter.

Målsætning

Den overordnede målsætning for området er, at Villestrup å-systemet og omgivelserne fremstår som ét sammenhængende bånd af uregulerede vandløb med artsrige overdrev, rigkær, kilder, hede og skov, og sikres som levested for arterne på udpegningsgrundlaget.

Områdets artsrige sure og kalkrige overdrev samt rigkær sikres, udvides og sammenbindes. Søer og vandløb i området sikres god naturtilstand, hvilket forudsætter god vandkvalitet. Vandløbene sikres kontinuitet og er uregulerede med skånsom eller ingen grødeskæring.

Der er foretaget en prioritering af kildevæld og rigkær på bekostning af unge birke- og ellesumpe og odder.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen vil overvejende dreje sig om at sikre og genindføre lysåbne forhold gennem hensigtsmæssig naturpleje af naturtyperne, herunder gennemføre en indsats over for invasive plantearter. Vandløb sikres miljøvenlig vandløbspleje og for alle vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende, at sikre en forbedret hydrologi, ligesom der skal sikres gode levesteder for odder, lampretter og vindelsnegle. Arealet af kildevæld udvides hvor muligt. Forekomsterne af de truede naturtyper tør hede, tidvis våd eng, rigkær og overdrevsnaturtyperne sikres og sammenkædes og/eller udvides ligesom ubeskyttet skovnaturtyper sikres.